

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
75/2025	Formannskapet	14.10.2025
	Kommunestyret	23.10.2025

Saksbehandler: Harald Einar Erichsen

Hjemmel: Kommuneloven § 14-5. Årsbudsjettets bindende virkning. Budsjettstyring.

Tertialrapport 2/2025 med budsjettregulering

Kommunedirektørens innstilling:

- Kommunestyret tar tertialrapport 2- 2025 til orientering.
- Kommunestyret vedtar budsjettregulering i tråd med kommunedirektørens forslag:

Forslag til budsjettregulering

Område	Budsjettjustering	Tnok
10 Sentral styring og administrasjon	Redusert inntekt fra konsesjonskraft	5 296
90 Teknisk/samferdsel	Økt kostnad vintervedlikehold veier	1 800
20 Oppvekst	Økt kostnader tiltak barnevern	6 400
50 Bolig og Næring	Økt leieinntekter eiendom	-728
Sum tjenesteområdene		12 768
99 Sentrale inntekter	Økt inntekter fra eiendomsskat	-6 539
99 Sentrale inntekter	Redusert inntekt konsesjonsavg og naturressursskatt	3 955
99 Sentrale inntekter	Økt inntekter fra Havbruksfond	-4 100
Sum sentrale inntekter		-6 684

Sum budsjettregulering	6 084
-------------------------------	--------------

Finansiering

99 Finans	Avsetning til fond pga økt inntekt havbruksfond	4 100
99 Finans	Bruk av fond andre poster	-10 184
Sum Finansiering		-6 084

Sammendrag

Kommunedirektøren presenterer i redegjørelsen under, kommunens økonomiske resultat og sykefraværstatistikk ved utgangen av 2. tertial 2025. Webpresentasjonen er laget i IT-programmet Framsikt. Den samler rapportering fra kommunalsjefer og kommunedirektøren i ett felles verktøy. Modulen er integrert med kommunens regnskapssystem Visma.

Lenke til webpresentasjon i Framsikt: <https://Tertialrapport 2-2025>

Det foreslås budsjettregulering innen flere områder jf. kommentarene som følger for det enkelte område.

Tallene under kommentarene for det enkelte område er avrundet til Mnok med en desimal.

Økte utgifter til Barnevern

Det er estimert et behov for budsjettregulering for Mnok 6,4 innen barnevern. Det vises til kommentarer for tjenesteområdet Oppvekst.

Økte utgifter til vintervedlikehold kommunale veier

Det er estimert et behov for budsjettregulering for Mnok 1,8 for vintervedlikehold kommunale veier, det vises til kommentar for tjenesteområdet Teknisk/samferdsel.

Redusert inntekt konsesjonskraft

Det er estimert et behov for budsjettregulering for Mnok 5,3 på grunn av lave priser for salg av konsesjonskraft. Det vises til kommentarer for tjenesteområde Sentral styring og administrasjon.

Økt leieinntekt eiendom

Det er estimert et behov for budsjettregulering for Mnok 0,8 på grunn av økt leieinntekter eiendom. Det vises til kommentarer for tjenesteområde bolig og næring.

Redusert inntekt konsesjonsavgift og naturressursskatt

Det er estimert behov for budsjettregulering for Mnok 4,0 på grunn av estimert lavere inntekter for konsesjonsavgift og naturressursskatt.

Økte inntekter eiendomsskatt

Det er estimert behov for budsjettregulering for Mnok 6,5 på grunn av økt inntekt fra eiendomsskatt. Det vises til kommentarer for andre generelle driftsinntekter under avsnitt økonomirapportering drift under sentrale kapitler

Finansiering

Det foreslås at det avsettes til dispensasjonsfond Mnok 4,1 (økt overføring Havbruksfondet) for å sikre at kommunen ivaretar handlingsregel for havbruksfond. Resterende budsjettjusteringer for Mnok 10,2 foreslås finansiert med overføring fra dispensasjonsfondet.

Oppsummering drift

Overordnet viser bevilgningsregnskapet for Rødøy kommune et merforbruk på Mnok 6,3 målt mot budsjett.

Området Teknisk/samferdsel har et negativt avvik knyttet til vintervedlikehold veier som Hiå utgjør Mnok 1,1. Årsak knytter seg til nye avtaler for vintervedlikehold som har en betydelig høyere avtalepris enn tidligere. Det er estimert et negativt avvik for hele året på Mnok 1,8 som foreslås som budsjettjustering.

Området Bolig og næring har et positivt avvik Hiå på Mnok 0,8, som skyldes økt leieinntekter på grunn av at utleiemasse er høyere enn budsjettet. Økningen foreslås som en budsjettjustering.

Videre har området oppvekst et stort avvik knyttet til mange tiltak innen barnevern. Avviket Hiå utgjør Mnok 3,2, og det forventes at avviket for året blir Mnok 6,4. Det vises til mer detaljert beskrivelse under tjenesteområdet oppvekst sin rapportering. Merkostnaden foreslås som en budsjettjustering.

Det er et betydelig negativt avvik målt mot budsjett pr. utgangen av 2. tertial for netto tap for salg av konsesjonskraft med Mnok 3,9. Årsaken er de lave spotprisene for salg av kraft i 2025. Det er estimert et negativt avvik på Mnok 5,3 ved utgangen av året, som foreslås som en budsjettregulering.

Det er også betydelige avvik for flere av de sentrale inntektene.

I budsjettet for 2025 var det lagt til grunn en overføring fra Havbruksfondet på Mnok 12,8. Kontali Analyse har estimert at Rødøy får overført Mnok 16,9. Rapporten fra Kontali finnes som eget vedlegg til rapporten. Den løpende inntektsføring av havbruksfondet er basert på månedlig fordeling av budsjetter overføring, og det framkommer derfor ingen avvik Hiå. Utbetalingen skjer ved årets slutt. Den estimerte økte overføringen på Mnok 4,1 foreslås som en budsjettregulering. Den økte inntekten foreslås overført til fond for å sikre at kommunen ikke kommer i konflikt med handlingsregelen for bruk av havbruksfondet.

Kommunen har betydelige merinntekter fra Eiendomsskatt. Årsaken til økt eiendomsskatt ligger i at det er gjennomført ny alminnelig taksering samt at det i henhold til kommunestyrets vedtak fra desember 2024 er innført eiendomsskatt på næringseiendom i kommunen. Hiå utgjør avvik på grunn av økt inntekt Mnok 3,3. Merinntekten for hele året er estimert til Mnok 6,5, som foreslås som en budsjettjustering.

I budsjettet for 2025 er det budsjettet med en inntekt på Mnok 4,5 for konsesjonsavgift og Naturressursskatt. Imidlertid viser historien at inntekten blitt betydeligere lavere de siste årene (MNOK 0,4 - 0,6). Administrasjonen anbefaler at disse inntektene nedjusteres til MNOK 0,5 ved en budsjettregulering, det vil si at inntekten foreslås redusert med Mnok 4,0.

Oppsummering investering

Kommunens investeringer ved utgangen av 2. tertial er kommentert i separat tabell i webpresentasjonen. Det er ved utgangen av 2. tertial ikke gjennomført låneopptak for finansiering av kommunens investeringer. Bakgrunnen for dette er forsinkelser i det største prosjektet, Hovedlegekontor. Ubrukte investeringsmidler ved årets utløp, må i budsjettmøte i desember overføres til 2025.

Sykefravær

Rødøy kommune har et samlet sykefravær på 8,24 % pr. 2. tertial 2025. Dette er en reduksjon fra tilsvarende periode i 2024 da samlet sykefravær var på 8,5 %. Langtidsfravær er 6,74 % pr. 2. tertial 2025. Dette er også en reduksjon fra 2024 da langtidsfraværet var på 6,84 %. Korttidsfravær er redusert fra 1,66 % i 2024 til 1,49 % i 2. tertial 2025. Rødøy kommune har mange mindre enheter med få ansatte. Sykefraværstatistikken vil derfor kunne gi store prosentutslag i disse tjenesteområdene ved en enkelt sykmelding.

Forslag til budsjettregulering

Forslag til budsjettregulering

<i>Område</i>	<i>Budsjettjustering</i>	<i>Tnok</i>
10 Sentral styring og administrasjon	Redusert inntekt fra konsesjonskraft	5 296
90 Teknisk/samferdsel	Økt kostnad vintervedlikehold veier	1 800
20 Oppvekst	Økt kostnader tiltak barnevern	6 400
50 Bolig og Næring	Økt leieinntekter eiendom	-728
Sum tjenesteområdene		12 768
99 Sentrale inntekter	Økt inntekter fra eiendomsskat	-6 539
99 Sentrale inntekter	Redusert inntekt konsesjonsavg og naturressursskatt	3 955
99 Sentrale inntekter	Økt inntekter fra Havbruksfond	-4 100
Sum sentrale inntekter		-6 684
Sum budsjettregulering		6 084
Finansiering		
99 Finans	Avsetning til fond pga økt inntekt havbruksfond	4 100
99 Finans	Bruk av fond andre poster	-10 184
Sum Finansiering		-6 084

Konklusjon og anbefaling

Samlet sett ser administrasjonen på nåværende tidspunkt et behov for å korrigere budsjettene. Det vises ellers til kommentarer i vedlagte tertialrapport. Administrasjonen anbefaler at kommunestyret tar tertialrapport 2- 2025 til orientering.

Rødøy kommune, 01.10.2025

Harald Einar Erichsen
Kommunedirektør

Ole-Håkon Karlsen
Økonomisjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Vedlegg:

- 1 2025901 - Estimerte utbetalinger til Rødøy kommune

Bærekraftsmål

<Den veiledende teksten om hvert mål fjernes til fordel for hvordan ditt prosjekt svarer ut minimum ett av bærekraftsmålene. Skriv inn hvordan mål i folkehelseplanen og klima- og energiplanen realiseres i samsvar med bærekraftsmålene. Slett radene som ikke brukes slik at du kun står igjen med bærekraftsmål(ene) som du har svart ut. For mer informasjon: <https://www.fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal> >

1 UTRYDDE FATTIGDOM 	<i>Fattigdom handler om mangel på trygghet, forutsigbarhet, valgmuligheter og innflytelse. For å bekjempe fattigdom må den økonomiske veksten være inkluderende og fordeles jevnere blant land og befolkning. Den må skape bærekraftige jobber, og gi like muligheter til alle.</i>
2 UTRYDDE SULT 	<i>Sult og feilernærning er den største helsetrusselen på verdensbasis. Matsikkerhet er å ha tilgang til nok mat, trygg mat og næringsrik mat, for å kunne leve et aktivt og sunt liv. Matsikkerhet handler både om hvor mye mat som er tilgjengelig i et samfunn og i hvilken grad mennesker har tilgang til den.</i>
3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET 	<i>Gjennom forebygging, behandling og å fremme mental helse og livskvalitet, skal arbeides med å redusere antall mennesker som dør for tidlig med en tredjedel innen 2030 (ikke smittsomme sykdommer og trafikkuhell), samt forebygge psykiske lidelser som angst, depresjon og selvmord.</i>
4 GOD UTDANNING 	<i>En god utdanning er grunnlaget for å forbedre menneskers liv. For å nå bærekraftsmålene trenger vi en skole som viser hvordan verdens utfordringer henger sammen. Bærekraftig utvikling som tverrfaglig tema skal legge til rette for å forstå grunnleggende dilemmaer og utviklingstrekk i samfunnet, samt hvordan de kan håndteres.</i>
5 LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE 	<i>Ulikhet mellom menn og kvinner er spesielt synlig i fremtredende posisjoner. 1 av 3 kvinner rammes av fysisk eller seksuell vold. Seksuell og reproduktiv helse vektlegger muligheten til å leve ut sin seksualitet uten tvang eller diskriminering, samt muligheten for selvbestemmelse innen reproduktivitet.</i>
6 RENT VANN OG GODE SANITÆRFORHOLD 	<i>Fokus på bedre forvaltning av vannressurser lokalt, nasjonalt, regionalt og globalt, ved å måle graden av tilgang til rent vann og gode sanitærforhold. Dette innebærer målingen av hvor mye vann som blir brukt, hvor mye som er vernet og renset og gjenvunnet.</i>
7 REN ENERGI TIL ALLE 	<i>Energi er den største bidragsyteren til klimaendringer, gjennom utslipp av CO2 og andre klimagasser. Tilgang til energi står i sentrum av så nær som alle utfordringer og muligheter vi møter i dag. Det kan dreie seg om jobber, sikkerhet, klimaendringer, matproduksjon eller muligheter for økt inntekt.</i>
8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST 	<i>Å skape økonomisk vekst og nye arbeidsplasser gjennom anstendig arbeid er en forutsetning for bærekraftig utvikling. Anstendig arbeid er i FNs bærekraftsmål beskrevet som: arbeid som er produktivt, arbeid som gir en rettferdig inntekt, sikkerhet på arbeidsplassen og sosial beskyttelse til familier.</i>
9 INDUSTRI, INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 	<i>Infrastruktur er den underliggende strukturen som må være på plass for at et samfunn skal fungere. Infrastruktur er en forutsetning for økning i vekst og produktivitet, og for forbedringer i utdannings- og helsetilbud. Teknologi og innovasjon anses som drivere til å løse miljømessige utfordringer.</i>

10 MINDRE ULIKHET 	For å kunne skape en bærekraftig utvikling må vi redusere ulikheter mellom land, og innad i land. En rettferdig fordeling av et lands ressurser er nødvendig for å redusere fattigdom og skape stabile samfunn. Samtidig øker forskjellene mellom dagens befolkning både gjennom ulikhet i inntekt og formue, og i tilgang til skole, helsehjelp og muligheter.
11 BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN 	Urbanisering kan bringe med seg innovasjon og større effektivitet som igjen skaper økonomisk vekst i et land. Samtidig fører den raske urbaniseringen til at mange kjemper om de samme ressursene. Vanlige utfordringer i byer: for mye trafikk og luftforurensning, for lite penger til offentlige tjenester og mangel på gode boliger.
12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON 	Bærekraftig produksjon innebærer å minske ressursbruk, miljøpødeleggelse og klimagassutslipp når en lager en vare. I dag forbruker vi mer enn hva som er miljømessig bærekraftig. For å sikre gode levekår for nåværende og fremtidige generasjoner må også hver enkelt forbruker endre livsstil.
13 STOPPE KLIMAENDRINGENE 	Klimaendringer er et globalt spørsmål og kjenner ingen landegrenser. Derfor må vi også finne globale løsninger. I tillegg til å kutte i utslipp og fange og lagre CO2, må det satses langt mer på annen ren energi. 2 graders temperaturøkning er grensen for hva naturen kan tåle. Stiger temperaturen mer enn det vil klimaendringene bli ukontrollerbare.
14 LIVET I HAVET 	Marine næringer er viktige for å dekke økende etterspørsel etter mat, energi og medisin i framtiden. Slik byr havet også på muligheter for nye arbeidsplasser og økonomisk vekst. Regn, drikkevann, været, klimaet, mye av maten vår og til og med lufta vi puster inn er til syvende og sist regulert av havet.
15 LIVET PÅ LAND 	Over 80 prosent av alle dyr, planter og insekter som lever på land, bor i skogen. Målets hovedfokus er å bevare klodens biologiske mangfold, fremme bærekraftig bruk av ressursene og dele godene av genetiske ressurser rettferdig.
16 FRED, RETTFERDIGHET OG VELFUNDERENDE INSTITUSJONER 	Oppnå en betydelig reduksjon i alle former for vold, stanse overgrep og utnyttning, samt fremme rettsstaten. Utvikle velfungerende, ansvarlige og åpne institusjoner på alle nivåer som gir lydhøre, inkluderende, med-bestemmende og representative beslutningsprosesser. Målet skal også fremme og håndheve ikke-diskriminerende lover og politikk for bærekraftig utvikling.
17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE 	For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Å gjøre tilgjengelig informasjon og kommunikasjon til innbyggere i et land er også et viktig punkt på dette målet.

<Vennligst ikke slett noe etter denne linjen>

Til: Rødøy kommune

Vår ref.: 41001

Dato: 29.08.2025

Estimerte kommuneutbetalinger

1 Bakgrunn

Kontali Analyse har de siste tre årene tilbudt norske havbrukskommuner årlige oppdateringer av et notat om «Estimerte kommuneutbetalinger» med bakgrunn i skisserte utbetalinger fra Havbruksfondet, samt det som i forbindelse med etableringen av Grunnrenteskatt på havbruk for laks og ørret, er antydning av ekstrabevilgning i år med lavere utbetalinger fra Havbruksfondet.

Rammene for **utbetalinger fra Havbruksfondet** er basert på en instruks som departementet har laget, og som Fiskeridirektoratet utbetaler i henhold til. Instruksen er ikke oppdatert siden september 2024, og som vi gjorde kjent i fjorårets notat om estimerte kommuneutbetalinger, ble ikke sist tilgjengelige instruks fulgt ved utbetaling til kommunene, og har for så vidt ikke blitt fulgt 100 % i foregående utbetalingsrunder heller..

Hva som blir **innbetalt til Havbruksfondet**, er i utgangspunktet basert på inntektene fra produksjonsavgift til staten (100%), og fra proveny fra salg av kapasitet (55%). De faktiske overføringerne til Havbruksfondet blir riktignok vedtatt i Stortinget som en bevilgning. For 2025, er det i Statsbudsjettet avsatt 1244 mill. NOK i bevilgning. Dette beløpet, jfr. en innsynsbevilgning sendt av Kontali til Fiskeridepartementet i oktober i fjor, skal kunne tilgodese både beregnede inntekter fra produksjonsavgift og for den delen av provenyet fra salg av kapasitetsvekst i 2024, som i henhold til forskriften skulle vært avsatt til å dekke utbetalinger til kommuner med ny-klarert lokalitetskapasitet i perioden 1. September 2023 til 1. September 2025.

Vi har beregnet hvordan kommunebetalingene vil påvirkes av **ny-klareringer**, og justert for «capping» til kommuner som blir avkortet med maksbeløpet på 5 mill. NOK, vil til sammen 44 havbrukskommuner tilgodeses med 181 mill. NOK som resultat av å ha ny-klarert lokalitetsbiomasse i siste periode.

Dette vil i så fall gi et residual-beløp tilgjengelig for havbrukskommunene etter «standard» fordelingsnøkkel, på 814 mill. NOK. Basis for denne beregningen er totalbevilgningen på 1.244 mill. NOK fra statsbudsjettet til kommunesektoren, hvorav 80% tilgodeses havbrukskommunene (995 mill. NOK). Dersom en justerer for de estimerte 181 mill. NOK som utbetales til havbrukskommuner med ny-klarert lokalitets-biomasse, vil det under disse forutsetningene bli ca. 814 mill. NOK tilgjengelig for fordeling mellom «alle havbrukskommuner» etter gjeldende fordelingsnøkkel.

Dette kan kanskje sies å stå litt i kontrast til argumenter brukt om å søke jevnere årlige utbetaling fra havbruksfondet, siden dette tross alt er et resultat av valget om å ikke holde tilbake 1/8-del av fondets andel av provenyet fra MTB-salg i 2024.

I tillegg, dersom det blir de avsatte 1.244 mill. NOK i statsbudsjettet som blir den endelige overføringen til havbruksfondet (endringer i faktisk bevilget beløp har skjedd før), reflekterer det heller ikke en forventet betydelig økning i innbetalt produksjonsavgift i 2025. Med økt sats per kilo fra 0,935 øre til 0,965 (+ 3,2%), og en forventet økning i slaktevolum på ca. 10%, er statens inntekter fra produksjonsavgift i 2025 beregnet til over 1.500 mill. NOK.

Vi har i estimert overføring til havbruksfondet i 2025, ikke beregnet noen endring fra det som ligger i statsbudsjettet, men justert opp forventning til bevilgning i 2026 til 1.500 mill. NOK.

Når det gjelder de estimatene vi tidligere har gjort for den omtalte **ekstrabevilgninger fra grunnrenteskatteprovenyet** i år der havbrukskommunene ikke har de store utbetalingene fra auksjon av kapasitet, har vi valgt å **ta dette helt bort fra beregnede inntekter** for havbrukskommuner.

I tillegg til at detaljene i denne «lovnaden», og bergningsgrunnlaget har vært meget uklart (se forutsetninger i fjorårets notat), så har det store avviket mellom departementets anslag på proveny for skatteåret 2023 (netto ca. 3.500 mill. NOK etter fradrag for produksjonsavgiften), og den faktisk fastsatte netto grunnrenteskatten (878 mill. NOK), gjort at vi er usikre på om fastsatt grunnrenteskatt for inntektsåret 2024, vil gi grunnlag for ekstrabevilgning. Med uklare detaljer i nevnte lovnad, og stor usikkerhet om politisk innflytelse og vilje etter høstens Stortingsvalg, til å evt. følge opp en slik lovnad, må dette bli et element vi kommer tilbake til i senere oppdateringer av notatet.

En siste erfaring fra fjorårets proveny fra kapasitets-salg var den store uttellingen som salg av «unntaksvekst» hadde på proveny-totalen. I en oversikt mottatt fra Departementet i oktober 2024, var total 455 mill. NOK av de totale inntektene fra kapasitets-salg fra unntaksvekst. Av totalt 100 mottatte søknader på det tidspunkt, fikk 88 positivt vedtak, og bidro til økt salg av MTB, gjennom bidrag også fra gule og røde produksjonsområder. Vi forventer en lavere søknadsmengde i neste runde (hvor søknadsfristen er 1. september 2025), og med betydelige lakselus-utfordringer både sommer/høst 2024 og 2025, samt en lavere tilslagsrate på evt. innkomne søknader.

Uavhengig av mengde unntaksvekst vil det i hovedsak være hvor mange og hvilke produksjonsområder som blir grønne i trafikklys-fargelegging i 2026 og i 2028, samt tilbudt pris på fastpris-tildeling og pris oppnådd i auksjon som kan gi de største utslagene i inntekter til havbruksfondet i 2026.

I underliggende modelleringer for dette notatet, har vi forutsatt 200.000 NOK per tonn i fastpris-vederlag og evt. unntaksvekst i 2026, og en gjennomsnittspris på auksjon på 330.000 NOK per tonn. Totalt forutsatt kapasitet solgt i 2026 er 22.000 tonn, hvorav 78% på auksjon.

Selv om Stortingsflertallets forlik om Havbruksmeldingen tidligere i sommer kan gi endrede rammebetingelser både for konsesjons-MTB som den verdifulle «knappe faktoren» i lakseoppdrett, og trafikklys-systemet, har vi valgt å legge dette til grunn for auksjons-proveny og estimerte utbetalinger også i 2028.

Tilsvarende forutsetninger for 2028, på tilbydd MTB for salg, er satt til 24.000 tonn MTB, hvorav 75 % på auksjon og 25 % samlet for fastpris og unntaksvekst. Forutsatt fastpris er modellert til 220.000 NOK per tonn, og 360.000 NOK i gjennomsnitt per tonn MTB på auksjon.

2 Generelle forutsetninger

2.1 Estimerte provenyer og skatteinntekter

2.1.1 Salg og auksjon av tillatelses-MTB

MTB-kapasitet solgt i 2024 gav et totalt proveny på **6.220 mill. NOK**.

For trafikklysrunden i 2026 antas 22.000 tonn MTB-kapasitet omsatt til en gjennomsnittspris på 301.400 NOK per tonn, totalt **6.631 mill. NOK**. For en eventuell trafikklysrunde i 2028 antas 24.000 tonn MTB-kapasitet omsatt til en gjennomsnittspris på 325.000 NOK per tonn, totalt **7.800 mill. NOK**.

2.1.2 Produksjonsavgift

Produksjonsavgiften ble innført i 2021 med en avgiftssats på 40 øre per kg. Fra 1. januar 2022 ble satsen oppjustert til 40,5 øre per kg. Deretter ble satsen oppjustert to ganger i 2023. Først til 56 øre per kg fra 1. januar 2023, deretter til 90 øre per kg fra og med 1. juli. For 2024 ble satsen satt til 93,5 øre per kg, og for 2025 96,5 øre per kg. For påfølgende år antar vi en årlig økning på 3,5 øre.

2.2 Overordnet om fordeling og utbetalinger

Av det totale provenyet fra salg av tillatelses-MTB skal 45% beholdes av staten, mens 55 % overføres til Havbruksfondet. Fra Havbruksfondet skal 20 % av midlene utbetales til fylkeskommuner og 80 % utbetales til havbrukskommunene.

Av de totale utbetalingene fra Havbruksfondet – og den gjeldende instruksen om blant annet fordeling – kommer 12,5 % av midlene fra salg av tillatelses-MTB til fordeling blant kommuner som har klarert ny lokalitetsbiomasse innenfor siste toårsperiode, med en øvre grense på 5 mill. NOK til en enkeltkommune. Det eventuelt overskytende beløpet fordeles til alle kommuner basert på andel lokalitets-MTB.¹ Praksisen har vært at denne andelen holdes tilbake i år 1 (salgsåret for nye tillatelser) og etterbetales i år 2 (året før neste salgsår for nye tillatelser).

I forbindelse med utbetalingene i 2024 valgte departementet å ikke følge instruksen på dette punktet, men i stedet betale ut hele beløpet fra salg av tillatelses-MTB. Departementet begrunnet dette på følgende måte:

«Havbruksfondet er ikke et faktisk, forvaltet fond. For å unngå at realverdien av utbetalingene reduseres har departementet besluttet å ikke holde igjen midler for å tilgodese kommuner som har klarert ny lokalitets-MTB i perioden 1. september 2023 – 1. september 2025. Hele kommunenes andel av utbetalingen er altså fordelt etter stående lokalitets-MTB. Departementet forventer at utbetalingen i 2025, som i statsbudsjettet for 2025 er foreslått til 1 244 millioner kroner, vil være tilstrekkelig til å tilgodese kommuner som har klarert ny lokalitets-MTB i overnevnte periode.»

Vi legger til grunn at denne praksisen videreføres.

For denne andelen har vi for utbetalingen i 2025 tatt høyde for de kommunene som så langt har klarert ny lokalitets-MTB etter 1. september 2023. For påfølgende år i modellen forutsettes det at alle kommuner klarer lik mengde ny lokalitetsbiomasse i toårsperioden og at hele beløpet fordeles etter standard fordelingsnøkkel.

For produksjonsavgiften vil Stortinget gjennom statsbudsjettet bevilge et beløp til Havbruksfondet basert på estimerte inntekter året før. Stortinget står fritt til å bevilge et beløp som er både høyere og lavere enn de samlede inntektene fra produksjonsavgiften. Basert på våre beregninger utgjør Stortingets bevilgninger i 2022 og 2023 om lag 86 % av inntektene fra produksjonsavgiften året før. For 2024 var det større samsvar mellom beregnet inntekt fra avgiften og det som ble overført til havbruksfondet (1 275,8 mill. NOK. For fremtidige bevilgninger har vi i modellen forutsatt at den sterke økningen i slaktevolum som vi ser i 2025, gir utslag en tilsvarende justert bevilgning i 2026, og videre en årlig økning på 3,5 %.

¹ Jf. Instruks for utbetalinger fra Havbruksfondet, kapittel 1, andre avsnitt.

3 Resultater

Rødøy kommune hadde per 25.08.2025 klarert 52.495 tonn lokalitets-MTB, som på samme tidspunkt utgjorde 1,4% av total lokalitets-MTB. Dette utgjør Rødøy kommunes andel av utbetalingene gjennom Havbruksfondet, herunder beløpene for salg av tillatelses-MTB og produksjonsavgift.

Tabell 1 Estimerte produksjonsvolum (1.000 tonn slaktevekt)²

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Produksjonsvolum	1.556	1.605	1.770	1.754	1.741	1.770

Tabell 2 Estimerte totale provenyer (mill. NOK)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Salg av tillatelses-MTB	6.220		6.631		7.800	
Produksjonsavgift	1.334	1.519	1.559	1.602	1.684	1.782
Totalt	7.554	1.519	8.190	1.602	9.484	1.782

Tabell 3 Estimerte totale beløp til kommunene – eks. stat og fylkeskommuner (mill. NOK)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Salg av tillatelses-MTB	2.736	181	2.918		3.432	
Produksjonsavgift (bevilgning)	1.021	814	1.200	1.248	1.298	1.350
Totalt	3.756	995	4.118	1.248	4.730	1.350

Tabell 4 Estimerte utbetalinger til Rødøy kommune

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Salg av tillatelses-MTB	38,1	5,0	42,6		50,1	
<i>hvorav ny klarert lokalitets-MTB</i>		5,0				
Produksjonsavgift (bevilgning)	14,2	11,9	17,5	18,2	18,9	19,7
Totalt (netto)	52,3	16,9	60,1	18,2	69,0	19,7

² Kilde: Kontali Analyse, produksjonsmodeller for laks og ørret.